

Fúrt és ásott kutakkal kapcsolatos tájékoztató

Mely kutak engedélyeztetése tartozik a jegyző hatáskörébe?

Feltételek	Megjegyzés, magyarázat
Nem érinthet a kút helye vízbázisvédelmi védőterületet.	A vízbázisvédelmi védőterületek elhelyezkedésével kapcsolatban a területi vízügyi hatóságok (katasztrófavédelmi igazgatóságok) és ivóvízbázisokra vonatkozóan a helyi vízművek rendelkeznek naprakész információkkal. E területeken a vízkészlet biztonsága érdekében a területi vízügyi hatóság adja ki az engedélyt.
A kút csak talajvizet és/vagy parti szűrésű vízkészletet használhat fel.	Nem történhet a vízkitermelés rétegvízből, vagy karsztvízből. Magyarországon a talajvizek átlag mélysége a hegy- és dombvidéki területek kivételével ritkán haladja meg a 20 métert, ezért amennyiben a létesítési engedély iránti kérelemben ezt meghaladó mélység szerepel, vizsgálni kell, hogy a kút valóban talajvizadó rétegre létesül-e. E tekintetben a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól kérhető eligazítás.
A kútból maximálisan 500 m ³ /év mennyiséget lehet kitermelni.	Az 500 m ³ /év mennyiség napi bontásban átlagosan 1,37 m ³ /nap vízkivételt tesz lehetővé. Azonban a háztartási vízkivétel zöme jellemzően vegetációs időszakban, a nyári hónapokban történik locsolási célra, mellyel szemben a téli vízhasználat alárendelt. Így a nyári hónapokban a vízkivétel mértéke a számolt átlagos napi vízkivételt meghaladhatja. Hazánkban átlagos házi vízigényként 60-100 liter/fő/nappal lehet számolni komfortfokozattól függően, ugyanez számosállatonként 80-120 liter/nappal, a locsolásra pedig 4 hónapra átlag 1 liter/m ² -rel.
A vízilétesítmény csak ott létesíthető, ahol az ingatlanon épület van, vagy az épület létesítésére engedélyt adtak/bejelentés történt a hatóság felé.	E rendelkezés hivatott szavatolni, hogy a kút vize valóban háztartási célokra, és/vagy házi ivóvízigény kielégítésére kerüljön felhasználásra.
A kútra magánszemély kér engedélyt.	Amennyiben a létesítő például gazdasági társaság, gazdálkodó szervezet, közintézmény, önkormányzat, akkor a jegyző nem rendelkezik hatáskörrel az engedélyezésre vonatkozóan.
A vízkivétel háztartási igények és/vagy házi ivóvízigény kielégítés érdekében történik.	A háztartási igény a magánszemélyek részéről merülhet fel a saját háztartásban jelentkező igények ellátására, mely főként az alábbi tevékenységekre terjed ki: jellemzően az ingatlanhoz tartozó kiskert és gyepterület locsolása, az építmények és az ingóságok időszakos tisztítása, karbantartása, a nem mezőgazdasági célból termesztett növények öntözése, a háztáji (nem gazdasági célból tartott) állatok itatása és ellátása, kerti medence feltöltésére és vízpótlására, A háztartási igények egyik kiemelt esete a házi ivóvízigény, hiszen itt a víz minőségét is kötelezően vizsgálni kell és az ivóvízre vonatkozó jogszabályi követelményeknek meg kell felelni.

A kút nem gazdasági vízkivétel céljából létesül	Amennyiben a vízkivétel célja gazdasági érdekből történik, például üzemi állattartás, mezőgazdasági öntözés, vagy ipari tevékenység, akkor az engedélyezés nem tartozik jegyzői hatáskörbe.
---	---

A fenti kitételek bármelyike nem teljesül, akkor nem a jegyző az engedélyező hatóság, ezekben az esetekben a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz kell a kérelemmel fordulni.

Minden kút létesítése engedélyköteles 1992. február 15. óta.

A jegyzői engedélyezés alá tartozó kutak:

a) **1992. február 15. napja után létesült minden kútra** (ásott és fűrt kútra egyaránt) vízjogi létesítési engedélyt kellett volna kérni, és ennek következtében most **fennmaradási engedély adható ki.**

b) **1992. február 15. napja előtt** létesült kutak esetében

- arra az ásott kútra, amely a jogszabályok értelmében (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) jogszerűen létesült engedély nélkül, **üzemeltetési engedélyt kell adni,**
- arra az ásott kútra, amelyre létesítésének időpontjában (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) engedélyt kellett volna kérni, **fennmaradási engedélyt kell adni,**
- minden fűrt kútra **üzemeltetési engedélyt kell adni.**

Részletes magyarázat:

Ásott kút esetén:

- **1885. – 1965. július 1-ig:**

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

- **1965. július 1. - 1992. február 15-ig:**

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vtv.-vhR.) értelmében 1992. február 15. napjáig az egy ingatlan határán belüli ásott kút megépítéséhez, átalakításához csak akkor nem szükséges vízjogi létesítési engedély, ha

a) annak mélysége az első vízadó réteget követő zárórteget nem haladja meg;

b) élővízfolyás, csatorna vagy állóvíz medrétől legalább húsz méter, a környezetükre szennyező hatású építményektől (pl. istálló, ól), az egyéb kutaktól, épületektől és a telek határaitól pedig az erre vonatkozó építési előírásokban meghatározott távolságban van;

c) a víz kiemelése kézi erővel vagy olyan gépi berendezéssel történik, amelynek teljesítőképessége nem haladja meg a háztartás (háztáji gazdaság) indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket.

- **1992. február 15-től**

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fűrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrésű, karszt és rétegvíz-készlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet hatálybalépésével a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő házi vízigényének 500 m³/év mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, valamint - parti szűrésű és a karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele, érintése nélkül - kizárólag a talajvíz felhasználásával működik.

Fűrt kút esetén:

- **1885.-1992. február 15-ig:**

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

A fűrt kutak építésére vonatkozóan 1960-tól a 34/1960. (V. É. 17) számú OVF főigazgatói utasítás rendelkezett. Ez az 1960. augusztus 8-án életbe lépő utasítás, amelynek 4. § (1) bekezdése szerint „az épített (beruházó) a kút létesítéséhez, vagy felújításához, amelynek során a vízbeszerzés az eredetileg bekapcsolt vízadó réteg helyett más vízadó rétegből vagy vízadó szintből történik, vízjogi engedélyt köteles kérni” azonban a 10 méternél sekélyebb, illetve kézi kiemelésű vagy 1,5 LE alatti teljesítményű szivattyúval

működtetett, kizárólag háztartási célokra használatos kutakra nem vonatkozott. Ebből fakadóan ezek a házi vízellátó kutak 1960. augusztus 8. napjától bizonyosan továbbra is engedély nélkül voltak létesíthetők.

• **1992. február 15-től**

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fúrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrősű, karszt és rétegvíz készlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet hatálybalépésével a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő házi vízigényének 500 m³/év mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, valamint - parti szűrősű és a karszt- vagy rétegvíz készlet igénybevétele, érintése nélkül - kizárólag a talajvíz felhasználásával működik.

A jegyzői hatáskörbe tartozó kutak engedélyezéséhez szükséges **kérelemnyomtatványok** a következő linken érhetőek el: www.mesztegyo.hu, www.niklainfo.hu, www.tapsony.hu, www.gadany.hu, www.keleviz.hu, www.csomend.hu, www.hosszuviz.hu,

vagy a Közös Önkormányzati Hivatalban és kirendeltségein átvehetőek.

A kérelmet a Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője részére címezve (8716 Mesztegyő, Szabadság tér 6.) kell benyújtani.

Az eljárás illetékköteles, melynek mértéke 3 000 Ft az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29.§ (1) bekezdés értelmében.

Fúrt kutak esetében mindenképp szakember segítségét kell igénybe venni. A szakember jogosultságát igazolni kell, pl. az oklevelének másolatával. Be kell nyújtani mellékletként fényképet a kútról és környezetéről.

Házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kutak esetében szükséges igazolni, hogy a víz emberi fogyasztásra alkalmas (Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály, régi nevén **ÁNTSZ** vízvizsgálat!), valamint mellékelni szükséges egy helyszínrajzot, melyen be van jelölve a kút helye, a telken lévő épületek, építmények, és azok egymástól és a telekhatártól mért távolsága.

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ, JOGSZABÁLYI KIVONATOK

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv) 8/A. § (1) A jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve vízjogi engedély szükséges

a) vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély),
b) a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély), és

c) a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

Vgtv. 28. § (3) bekezdése szerint „ha a vízimunka elvégzése, illetve a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, a létesítő részére az üzemeltetési engedély kiadása megtagadható.

Amennyiben a hatóság a vízimunka, vízi létesítmény megvizsgálása után – az eset összes körülményeire is figyelemmel - a létesítő részére a fennmaradási engedélyt utólag megadja, egyidejűleg vízgazdálkodási bírság megfizetését kell előírni. A bírság az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1 000 000 forintig terjedhet. Természetes személyre a kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot.”

A Vgtv. 2016. június 4-i módosítása iktatta be a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, ami **2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól** azokat a létesítőket, akik – az újabb módosítás szerint - **2018. január 1. előtt engedély nélkül létesítettek kutat.**

Fontos tudni, hogy ez a rendelkezés, csak a létesítőkre terjed ki, a kutat szabálytalanul megépítő kivitelezőkre nem!

A Vgtv. 29. § (4) és (5) bekezdése határozza meg, hogy a bírságot kivel szemben kell kiszabni. **A létesítővel szemben a vízgazdálkodási bírságot csak akkor kell kiszabni, ha a kivitelező kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a jogellenes létesítésért való felelősség nem őt terheli, vagy a kivitelező személye nem ismert.** A törvény e rendelkezéseivel a jogalkotói szándék célja, hogy a szabálytalan és rossz minőségű munkát végző kivitelező szigorú szankcionálásával a lakoságnak minél kevésbé legyen lehetősége engedély nélküli kutakat létesíteni. A bírság megállapításának szempontjait a vízgazdálkodási bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 438/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: 438/2015. Korm. r.) tartalmazza. A 438/2015. Korm. r. 1. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője is rendelkezik hatáskörrel a vízgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozóan.

Mindazon kutakra, amelyek létesítésekor jogszabály kötelezően nem írta elő engedély meglétét (jogszerűen létesültek engedély nélkül), nem alkalmazható a fennmaradási engedély, hanem üzemeltetési engedélyt kell adni. Tekintve, hogy bírság kiszabását arra az esetre írja elő Vgtv., amennyiben a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, így ezen üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem!

ÖSSZEGEZVE

Ásott kutak esetében:

- az 1885. és 1965.07.01. között létesített kutak esetében üzemeltetési engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedély nélkül lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében az üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem.
- az 1965.07.01. és 1992.02.15. között, valamint az 1992.02.15. után létesített kutak esetében fennmaradási engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedéllyel lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében a fennmaradási engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot, ha a kérelem 2018. december 31-ig benyújtásra kerül. A 2019. január 01-je után indult eljárásokban a vízgazdálkodási bírság alól nem mentesülhet a kérelmező.

Fúrt kutak esetében:

- 1885. és 1992.02.15. között létesített kutak esetében üzemeltetési engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedély nélkül lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében az üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem.
- az 1992.02.15 után létesített kutak esetében fennmaradási engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedéllyel lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében a fennmaradási engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot, ha a kérelem 2018. december 31-ig benyújtásra kerül. A 2019. január 01-je után indult eljárásokban a vízgazdálkodási bírság alól nem mentesülhet a kérelmező.

Mesztegyő, 2018. október 29.

Hajdu Szabina
jegyző